

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-430-1/13/ZP

Warszawa, dn. 1 marca 2013 r.

DECYZJA Nr RWA- 6/2013

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Mariannę Rogalę prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą MOBILEK Marianna Rogala w Legionowie karę pieniężną w wysokości 12.265 zł (słownie: dwanaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt pięć złotych),, będącej równowartością 3.000 euro (słownie: trzy tysiące euro) z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ww. ustawy w wezwaniu z dnia 18 października 2012 r. w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. RWA-403-31/12/ZP mającym na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działaniami Marianny Rogali prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą MOBILEK Marianna Rogala w Legionowie związanych z internetową sprzedażą usług w postaci prowadzenia kursów nauki jazdy przygotowujących do egzaminu na prawo jazdy kategorii A i B mogło dojść do naruszenia przepisów ww. ustawy, uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

UZASADNIENIE

W dniu 18 października 2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Warszawie (dalej jako: „Prezes Urzędu”) wszczął postępowanie wyjaśniające o sygn. RWA-403-31/12/ZP mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działaniami Marianny Rogali prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą MOBILEK Marianna Rogala w Legionowie (dalej jako: Przedsiębiorca”) związanych z internetową sprzedażą usług w postaci prowadzenia kursów nauki jazdy przygotowujących do egzaminu na prawo jazdy

kategorii A i B mogło dojść do naruszenia przepisów ww. ustawy, uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku ww. postępowania Prezes Urzędu, w dniu 18 października 2012 r., wysłał do Przedsiębiorcy pismo zawierające zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i jednocześnie, na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, wezwał go do przekazania informacji i dokumentów niezbędnych dla rozstrzygnięcia tego postępowania. W powyższym piśmie Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę do:

1. wskazania liczby ofert dotyczących sprzedaży kuponów na kursy prawa jazdy kategorii A i B zamieszczonych na portalu Groupon.pl w 2012 r., terminów zamieszczenia ofert oraz przekazania treści tych ofert,
2. przekazania informacji dotyczącej liczby oferowanych kuponów oraz liczby umów zawartych z konsumentami (tj. sprzedanych kuponów) za pośrednictwem portalu Groupon.pl w 2012 r. na podstawie poszczególnych ofert,
3. wyjaśnienia w jaki sposób rozpatrywane są ewentualne reklamacje konsumentów dotyczące nienależytego wykonania bądź niewykonania ww. usług zakupionych przez nich za pośrednictwem portalu Groupon.pl; w przypadku pisemnego udzielania odpowiedzi przez MOBILEK na reklamacje, przekazania pięciu przykładowych odpowiedzi MOBILEK uwzględniających reklamacje oraz pięciu przykładowych odpowiedzi nie uwzględniających reklamacji,
4. przekazania stosowanych przez MOBILEK wzorców umów z konsumentami.

Wezwanie Prezesa Urzędu doręczono Przedsiębiorcy w dniu 24 października 2012 r., o czym świadczy zwrotne potwierdzenie odbioru. Do Prezesa Urzędu nie wpłynęła jednak stosowna odpowiedź na ww. wezwanie.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu, pismem z dnia 26 listopada 2012 r., wezwał powtórnie Przedsiębiorcę do przekazania, na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, żądanych wcześniej informacji i dokumentów niezbędnych dla rozstrzygnięcia postępowania. Wezwanie to doręczono Przedsiębiorcy w dniu 3 grudnia 2012 r., jednak Prezes Urzędu ponownie nie otrzymał na nie odpowiedzi.

Zgodnie z art. 50 ust. 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* Prezes Urzędu we wskazanych powyżej wezwaniach zawarł zakres informacji, cel żądania, termin na udzielenie wyjaśnień, pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji, bądź za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. W każdym z wezwań pouczył on również Przedsiębiorcę o sankcji przewidzianej w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy, czyli o możliwości nałożenia na niego kary pieniężnej w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro w przypadku choćby nieumyślnego nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy *o ochronie*

konkurencji i konsumentów lub też udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Uwzględniając powyżej wskazane okoliczności, postanowieniem z dnia 9 stycznia 2013 r., Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie nałożenia na Przedsiębiorcę kary pieniężnej za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Przedsiębiorcę zawiadomiono o wszczęciu postępowania oraz o zaliczeniu dokumentów z akt postępowania RWA-403-31/12/ZP w poczet akt niniejszego postępowania.

W piśmie z dnia 14 stycznia 2013 r. Przedsiębiorca ustosunkował się do zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie kary wskazując, że ze względów oszczędnościowych przesłał do Prezesa Urzędu odpowiedzi na wezwania Prezesa Urzędu listami zwykłymi, a przyczyny braku ich wpływu do Urzędu nie są mu znane. Ponadto, Przedsiębiorca przedstawił ogólnikowo stan faktyczny w sprawie, w której toczy się postępowanie wyjaśniające RWA-403-31/12/ZP, nie udzielając jednak nadal pełnej i szczegółowej odpowiedzi na pytania zawarte w ww. wezwaniach. W ostatnim akapicie tego pisma Przedsiębiorca stwierdził, że jeżeli Prezes Urzędu nadal żąda wskazanej dokumentacji to Przedsiębiorca ją przekaże.

Pismem z dnia 31 stycznia 2013 r. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 10 kpa, zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w prowadzonym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy i możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie, z którego to uprawnienia Strona jednak nie skorzystała.

W piśmie z dnia 8 lutego 2013 r., w odpowiedzi na ww. zawiadomienie Prezesa Urzędu, Przedsiębiorca wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary, ponieważ jego zdaniem, nie uchylał się on od udzielenia odpowiedzi na wezwania. Przedsiębiorca stwierdził, że pierwsza odpowiedź przekazana została w formie listu zwykłego, a dopiero druga nadana listem poleconym, przy czym, jako załącznik do ww. pisma, przekazał pismo z dnia 11 grudnia 2012 r., stanowiące odpowiedź na wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 26 listopada 2012 r., które miało zostać nadane jako list zwykły, oraz pismo z dnia 14 stycznia 2013 r., nadane listem poleconym, które zostało uprzednio doręczone Prezesowi Urzędu w dniu 21 stycznia 2013 r. Ponadto, Przedsiębiorca podniósł, że faktu wysłania odpowiedzi listem zwykłym nie można traktować jako zawinienie i celowe uchylanie się od odpowiedzi. Dodatkowo, ponownie stwierdził, że jeżeli Prezes Urzędu nadal żąda dokumentacji wskazanej w wezwaniu, „*ale bardziej szczegółowej*”, to ją przekaże.

Pismo Przedsiębiorcy z dnia 11 grudnia 2012 r., stanowiące załącznik do jego pisma z dnia 8 lutego 2013 r., niedoręczone uprzednio Prezesowi Urzędu, które zdaniem Przedsiębiorcy zostało nadane listem zwykłym, również nie zawiera odpowiedzi na pytania zawarte w wezwaniach Prezesa Urzędu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w oparciu o ustalony stan faktyczny sprawy zważył, co następuje.

W myśl art. 50 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (dalej także: „ustawa”), przedsiębiorcy na żądanie Prezesa Urzędu obowiązani są do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów. Zgodnie z art. 50 ust. 2 ustawy żądanie powinno zawierać: (1) wskazanie zakresu informacji, (2) wskazanie celu żądania, (3) wskazanie terminu udzielenia informacji, (4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Obowiązek udzielania wszelkich koniecznych informacji, niezbędnych Prezesowi Urzędu do realizacji ustawowych działań, ciąży na wszystkich przedsiębiorcach, którzy dysponują wiadomościami istotnymi dla prowadzonego przez Prezesa Urzędu postępowania. Każdy przedsiębiorca, do którego zwróci się Prezes Urzędu z żądaniem udzielenia stosownych informacji, zobowiązany jest do udzielenia odpowiedzi w sposób pełny i w terminie wskazanym przez Prezesa Urzędu, a przekazane informacje powinny być rzetelne i prawdziwe.

Za niedopełnienie obowiązku udzielenia żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na przedsiębiorcę może być nałożona kara pieniężna przewidziana w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Artykuł 106 ust. 2 pkt 2 ustawy uprawnia Prezesa Urzędu do nałożenia kary pieniężnej w wysokości stanowiącej równowartość 50.000.000 euro w przypadku choćby nieumyślnego nieudzielenia przez przedsiębiorcę informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 tej ustawy.

Kary pieniężne nakładane w drodze decyzji z tytułu nieudzielenia informacji mają charakter represyjny – nakładane są za naruszenie ustawowego obowiązku udzielenia informacji na żądanie Prezesa Urzędu, prewencyjny – mają zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać do naruszania prawa, a zagrożenie nimi – potencjalna możliwość nałożenia kary przez Prezesa Urzędu – nadaje im charakter dyscyplinujący. Takie też stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. akt: III SK 31/04, OSNP 2005/4/60), w którym stwierdził, iż kara pieniężna określona w art. 101 ust. 2 pkt 2 lit. b nieobowiązującej już ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (obecnie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy) jest sankcją za niedopełnienie obowiązku i ma na celu zniechęcenie przedsiębiorców do nieprzestrzegania obowiązku udzielenia informacji na żądanie Prezesa Urzędu.

Wskazane wyżej przepisy ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* wprowadzające obowiązek udzielenia żądanych przez Prezesa Urzędu informacji oraz przewidujące karę pieniężną za jego naruszenie znajdują zastosowanie jedynie w stosunku do przedsiębiorców. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w sprawach prowadzonych przed Prezesem Urzędu pod pojęciem „przedsiębiorcy” należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2010 r., nr 220, poz. 1447 ze zm.).

Podmiot będący stroną niniejszego postępowania jest osobą fizyczną wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą, której przedmiotem są m.in. pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu (PKD 85.53.Z). Przedsiębiorca prowadzi ośrodek szkolenia kierowców działający m.in. w Legionowie, Nowym Dworze oraz Warszawie, i zatrudnia co najmniej kilkudziesięciu instruktorów. Jako działający na podstawie ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej*, jest on przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 (*in initio*) ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Na Przedsiębiorcy ciążył zatem obowiązek udzielania informacji żądanych przez Prezesa Urzędu w trybie art. 50 ust. 1 i 2 ww. ustawy w wyznaczonym przez ten organ terminie.

Nie budzi zatem wątpliwości, że Prezes Urzędu mógł od Przedsiębiorcy wymagać, na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, udzielenia informacji i dokumentów pod rygorem nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Wbrew obowiązkowi, **Przedsiębiorca nie przekazał żądanych przez Prezesa Urzędu w postępowaniu wyjaśniającym RWA-403-31/12/ZP informacji i dokumentów do dnia wydania niniejszej decyzji.** Przedsiębiorca nie udzielił informacji pomimo dwukrotnego wezwania: w piśmie z dnia 18 października 2012 r. oraz w piśmie z dnia 26 listopada 2012 r.

W ocenie Prezesa Urzędu naruszenie obowiązku udzielenia informacji na wezwanie Prezesa Urzędu jest w niniejszej sprawie bezsporne.

Kwestia nieumyślności bądź umyślności działania, czyli kwestia działania podejmowanego bez świadomości po stronie przedsiębiorcy lub świadomie, w celu wywołania określonych skutków, pozostaje bez znaczenia w przedmiotowej sprawie. Zgodnie bowiem z treścią art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną z tytułu nieudzielenia informacji żądanych na podstawie art. 50 ustawy, gdy ten naruszył swoje obowiązki choćby nieumyślnie. Jednak, w ocenie Prezesa Urzędu, okoliczności sprawy wskazują na ewidentnie umyślny charakter naruszenia.

Prezes Urzędu uznał wyjaśnienia Przedsiębiorcy, że wysłał on odpowiedzi na wezwania Prezesa Urzędu listem zwykłym, za niewiarygodne. Należy podkreślić, że obowiązkiem Przedsiębiorcy jest zorganizowanie swojej działalności, tak aby nie utrudniała ona kontaktów z organami administracji publicznej, kontrahentami czy klientami (konsumentami). Ryzyko wysłania przesyłki, w taki sposób, że nie można ustalić czy rzeczywiście została nadana lub kiedy ją nadano, obarcza przedsiębiorcę.

Należy również zauważyć, że wraz z pismem z dnia 14 stycznia 2013 r., w którym ustosunkowuje się do postawionego zarzutu nieudzielenia informacji, Przedsiębiorca nie przesłał kopii rzekomo wysłanej odpowiedzi na wezwania oraz **w dalszym ciągu nie odpowiedział na pytania zawarte w tych wezwaniach i nie przedstawił żądanych dokumentów**, co świadczy o chęci uchylenia się od wykonania obowiązku.

Dopiero do pisma z dnia 8 lutego 2013 r. Przedsiębiorca załączył pismo z 11 grudnia 2012 r. stanowiące odpowiedź na ponowione wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 26 listopada 2012 r. Jednak, nawet jeżeliby przyjąć, że faktycznie zostało ono nadane przesyłką zwykłą, to zostało ono nadane po terminie. W wezwaniu Prezes Urzędu określił bowiem pięciodniowy termin odpowiedzi, który wobec doręczenia Przedsiębiorcy tego wezwania w dniu 3 grudnia 2012 r., mijał w dniu 8 grudnia 2012 r. Przede wszystkim jednak, pismo to, podobnie jak pismo z dnia 14 stycznia 2013 r., nie zawiera odpowiedzi na pytania Prezesa Urzędu.

Podkreślić również należy, że Przedsiębiorca nie przedstawił żadnego dowodu na to, że odpowiedział na pierwsze wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 18 października 2012 r., pomimo, że w piśmie z dnia 14 stycznia 2013 r. sugerował, że to uczynił.

Reasumując, w żadnym z trzech pism przekazanych Prezesowi Urzędu Przedsiębiorca nie odpowiedział na jasne i precyzyjne pytania Prezesa Urzędu. Powyższe okoliczności sprawy pozwalają uznać, iż Przedsiębiorca **nie udzielił Prezesowi Urzędu żądanych informacji umyślnie.**

Informacje, których przekazania Prezes Urzędu żądał od Przedsiębiorcy w wezwaniu z dnia 18 października 2012 r., ponowionym 26 listopada 2012 r., były mu niezbędne do realizacji ustawowych działań. Miały one posłużyć do przeprowadzenia analizy czy działania Przedsiębiorcy w ramach prowadzonej przez niego działalności nie naruszają chronionych prawem interesów konsumentów. Należy wskazać, że nieudzielenie odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu uniemożliwia Prezesowi Urzędu przeprowadzenie analizy i dokonanie oceny zachowań przedsiębiorcy w ramach kompetencji Prezesa Urzędu.

Ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* wprowadziła zasadę fakultatywności określonych w art. 106 ust. 2 pkt 2 kar pieniężnych z tytułu nieudzielenia przez przedsiębiorców informacji na żądanie Prezesa Urzędu. W przypadku stwierdzenia naruszenia, choćby nieumyślnie, obowiązku udzielenia informacji, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną. W ocenie Prezesa Urzędu **okoliczności rozpatrywanej sprawy w pełni uzasadniają nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej.**

Wskazany powyżej art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* daje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości do 50.000.000 euro. Ustawa nie przesądza bezwzględnie wysokości kary. Prezes Urzędu decyduje o tym w każdym konkretnym przypadku, kierując się założeniem, że sankcja musi spełniać funkcję represyjną, jak i prewencyjną. Ustalając wysokość kary pieniężnej, określonej w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy, Prezes Urzędu powinien jednak wziąć pod uwagę okoliczności wynikające z art. 111 ustawy – w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Mając na uwadze niedopełnienie przez Przedsiębiorcę obowiązku udzielenia odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu, który to obowiązek ma na celu umożliwienie skutecznej ochrony interesu publicznego, Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 12.265 zł** (słownie: dwanaście tysięcy dwieście

sześćdziesiąt pięć złotych), **co stanowi równowartość 3.000 euro** (słownie: trzy tysiące euro).

Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2012 r. – Tabela kursów nr 252/A/NBP/2012, zgodnie z którą kurs euro wynosił 4,0882 zł. Stosownie bowiem do art. 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

Wysokość nałożonej kary została ustalona po uwzględnieniu okoliczności wynikających z art. 111 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że Przedsiębiorca nie udzielił informacji i dokumentów żądanych w postępowaniu RWA-403-31/12/ZP pomimo jego otrzymania i pouczenia o sankcjach z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy. W ocenie Prezesa Urzędu zachowanie Przedsiębiorcy cechowała umyślność. Uwzględnienia wymaga również fakt, iż żądane przez Prezesa Urzędu informacje są niezbędne w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Delegaturę UOKiK w Warszawie.

Ponadto, ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę, iż kara za nieudzielenie informacji nakładana w trybie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy może być nałożona w wysokości do 50.000.000 euro i nie jest zależna, zgodnie z brzmieniem przepisów ustawy, od przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu uznał, że wysokość kary pieniężnej nałożonej w niniejszej decyzji na Przedsiębiorcę jest adekwatna do okoliczności naruszenia i pozwoli na osiągnięcie w stosunku do niego skutku represyjnego i prewencyjnego.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie nr:

NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Dyrektor Delegatury UOKiK w Warszawie

Dorota Grudzięń-Barbaczowska

/podpis/

